

22 FEBRUARI 2015 – EERSTE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE LEZING

GENESIS 9, 8-15

Dit zei God tot Noach en zijn kinderen:

„Nu ga Ik mijn verbond aan met u en met uw nageslacht en met alle levende wezens die bij u zijn, met de vogels en de viervoetige dieren, met alle dieren van de aarde die bij u zijn, met al wat uit de ark is gekomen, al het gedierte van de aarde. Ik ga met u een verbond aan dat nooit meer enig levend wezen door het water van de vloed zal worden uitgerooid en dat er zich nooit meer een vloed zal voordoen om de aarde te verwoesten.”

En God zei:

„Dit is het teken van het Verbond dat Ik instel tussen Mij en u en alle levende wezens die bij u zijn, voor alle geslachten. Ik zet mijn boog in de wolken; die zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en de aarde. Wanneer Ik op de aarde de wolken samenpak en de boog in de wolken zichtbaar wordt, dan zal Ik denken aan het verbond tussen Mij en u en alle levende wezens; alles wat leven heeft. De wateren zullen nooit meer zwellen tot een vloed om al wat leeft te verdelgen.”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF VAN PETRUS 3, 18-22

Dierbaren,

Christus is eens en voor al gestorven voor de zonden – de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen – om ons tot God te brengen. Gedood naar het vlees werd Hij ten leven gewekt naar de geest. Zo ging Hij heen en predikte voor de geesten in de kerker, die eertijds, in de dagen dat Noach de ark bouwde, weerspanning waren geweest, terwijl God in zijn lankmoedigheid geduld oefende. In de ark bleven slechts enkelen, niet meer dan acht personen, behouden te midden van het water.

Dit was een voorafbeelding van het doopwater waardoor gij nu gered wordt. De doop beoogt niet de verwijdering van lichamelijke onreinheid maar de verbintenis met God van een goed geweten, krachtens de opstanding van Jezus Christus die, ten hemel gevaren, zetelt aan Gods rechterhand, nadat engelen en machten en krachten aan Hem onderworpen zijn.

EVANGELIE

MARCUS 1, 12-15

In die tijd dreef de Geest Jezus naar de woestijn. Veertig dagen bracht Hij in de woestijn door, terwijl Hij door de satan op de proef werd gesteld. Hij verbleef bij de wilde dieren en de engelen bewezen Hem hun diensten.

Nadat Johannes was gevangen genomen, ging Jezus naar Galilea en verkondigde Gods Blijde Boodschap. Hij zei: „De tijd is vervuld en het Rijk Gods is nabij; bekeert u en gelooft in de Blijde Boodschap.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Zand en water

Net nu het verhaal van Marcus spannend begint te worden (zie vorige zondagen) wordt onze aandacht weggetrokken naar de veertigdagentijd en Pasen. Ook in deze ‘sterke tijd’ zijn de lezingen thematisch gekozen. Het boek van Marcus wordt opzijgelegd tot na het feest van de heilige Drie-eenheid. Ook de doorgaande lezing in de brief van Paulus aan de Korintiërs wordt tot dan stopgezet.

EVANGELIE • Toch beginnen we deze eerste zondag in de veertigdagentijd met een stukje Marcus. Het tweede deel herkennen we van enkele zondagen geleden: hoe, nadat Johannes de Doper gevangen was genomen, Jezus in Galilea aan de verkondiging van Gods Blijde Boodschap begint. Maar eerst lezen we hoe Jezus in de woestijn heen en weer geslingerd wordt in een krachtenspel tussen de Geest en de satan.

Na zijn doopsel in de Jordaan kreeg Jezus van een stem uit de hemel te horen dat Hij de geliefde Zoon is. De Geest was op Hem neergedaald. Diezelfde Geest drijft Hem nu dieper de woestijn in. Daar woont de satan. Jezus moet er laten zien dat Hij uit het goede hout is gesneden om Zoon te zijn. Hoe Jezus het voor elkaar krijgt, vertelt Marcus niet. Hij is zoals gewoonlijk uiterst sober in zijn beschrijving. De uitkomst is dat de woestijn verandert in een paradijs. Jezus krijgt er het gezelschap van wilde dieren en engelen staan Hem ten dienste. De satan lijkt verdwenen. Wat in de woestijn begonnen is, gaat nu voort de wereld in. Een nieuwe tijd is aangebroken, de tijd van het Rijk Gods. Dat koninkrijk ligt zomaar voor het grijpen, voor wie het wil.

Het blijde van de Boodschap zindert door de tekst heen. Toch is in het woestijngebied de finale lang niet gespeeld. Jezus heeft nog een lange weg af te leggen naar Pasen. Ook zijn volgelingen zullen delen in deze woestijnervaring. Wie ja zegt tegen het Rijk Gods gaat mee met Jezus de woestijn in. Durven we dat? Hebben we de *courage* om ons door de Geest te laten drijven, veertig dagen lang? Dat is de inzet van de komende tijd. Keer je om en vertrouw. De uitkomst is het Rijk Gods.

EERSTE LEZING • De lezingen uit het Oude Testament in de veertigdagentijd bieden een mooie spanningsboog. Ze zijn als het prisma van de boog van God in de wolken en kleuren het verbond tussen God en de mens steeds voller in. We zullen horen hoe Abraham door God op de proef wordt gesteld. Via Mozes wordt het verbond onderbouwd met ‘tien geboden’. Vervolgens lezen we in de Kronieken hoe de ballingschap een gevolg is van de toorn van God omdat het verbond voortdurend met voeten wordt getreden. Op de zondag voor Passiezondag zal de profeet Jeremia gewag maken van een nieuw verbond dat God in het hart van zijn volk zal griffen. Zo zal Hij voor altijd hun God zijn en zij zijn volk.

Eerst is er het verbond tussen God en Noach. Na de regen van de zondvloed spant God een boog in de wolken. Die boog zonder pijlen is het teken van het verbond tussen God en alles wat op aarde leeft. God doet daarbij een belofte aan zijn schepping: „Nooit zal er weer een zondvloed komen die de aarde vernietigt.” De verbondsboog omspant de aarde en beschermt haar. God beschouwt die boog ook als een geheugensteuntje. Als in welk heden ook God de boog in de wolken ziet verschijnen, zal Hij denken aan zijn belofte. De boog in de hemel herinnert in de toekomst alles en allen aan het verbond van God met de aarde.

TWEDE LEZING • De lezing uit de eerste brief naar Petrus legt de verbinding tussen de ark van Noach en Jezus Christus en maakte wellicht ooit deel uit van een doopliturgie in de eerste Kerk. Het water van de zondvloed wordt gezien als een tegenbeeld van het doopwater. De schrijver legt uit: Jezus, de „Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen” stierf onschuldig om de zonde ongedaan te maken en zo de weg naar God te openen. Zijn eindige leven hier loopt uit op een onvergankelijk bestaan bij God. De weerspanninge geesten uit de tijd van Noach zijn voorgoed uitgeschakeld. Noach leefde in nauwe verbondenheid met God. Daarom bleven hijzelf en de zijnen gespaard te midden van het water.

Ook de gedoopten blijven behouden door het water. Het doopwater redt de christen. Het gaat hier niet om een grote kuis van het lichaam, maar om een verbintenis met God. De doop is een verzoek aan God om een zuiver geweten. De kracht van de opstanding van Jezus helpt de christen te leven vanuit en naar het koninkrijk van God.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be